

מרבם למדנו א"ח שנה' בטוחים בהם שבראי נזכה לחיי עוה"ב ולא נכשל בהם כלל . ועי' השיעור רבם הזהיר בכבוד חזרונם והוא ע"ד שכתבתי שהזהיר להזהר בכבוד המקום שהוא ריעך וריע אביך והוא ע"פ שאמרו במשנה פ"ב דחגיגה המסתכל בארבעה דברים ראוי לו שלא בא לעולם מה למעלה מה למטה מה לפניו מה אחריו וכל שלא חס על כבוד קונו ראוי לו שלא בא לעולם ורבינו הגדול בפירוש המשנה משמעות לשונו דכל שלא חס על כבוד קונו אדלגיל קאי שהמסתכל בארבע דברים אינו חס על כבוד קונו . ולדעתי נלמדו במשנה זו כת הפליסופים וגם כת חסידו זמנינו שאומרים על ענינם שהמה בעלי קבלה . והנה המקובלים המה מסתכלים מה למעלה ומה למטה כי הם מתפארים בעצמם ש"י מעשיהם למטה המה יודעים מה נעשה בשמים ממעל . ועוד משתגעים יותר מזה שהמה מסתכלים ממש בתפלתם מה למעלה ואף כי הם מסתכלים למטה וכיוצא בזה דוברים עתק בגאווה מרבים דברי גזמא והבאי להגדיל עצמם בעיני ההמון וסיתן דלא ידע כלום שבחיה וכת הפליסופים המה מסתכלים מה לפניו ומה לאחור ויש מהם שהמה כדמים מדמי אל דמי ומכירה לכפירה עד שפירים בחידוש העולם וכן כופרים בחזרת העולם לתוהו כאשר יהי רצון הבורא להחזירו לתוהו ובורא כי המה מסתכלים מה לפניו ואם אין העולם קדמון א"כ יש שינוי רצון בעת הבריאה וכמו כן מה לאחור ב"ז נחשב להם שינוי רצון וכמו כן קצת מהם כיפדים בנתינת הדת וקצת מהם שופרים ג"כ בשכר ועונש והם אומרים עולם כמנהגו טוה עולמי עד ובאמת בניס סבלים המה ואי אפשר להם להשיג ידיעת הבורא בדרכים הללו ואין אנו יכולים להשיג בזה מאומה ובכבוד דרכיו מדרכיו ואין ידיעתו כירעתו ולא מחשבותיו מחשבותיו ולכן התנא כאשר הזהיר לתלמידיו שילכו בארחות חיים הבטוחים ולא ילכו בדרכים המסוכנים המפולשים גם לדרכי מיתה אמר הזהיר בכבוד הבורא ובכבודו ואם שלא תסתכל בארבע דברים הנזכרים ובהם הזהירם להרחיק חקירת הפלסופים וגם למנוע עצמם מלסון בתפלות ובמטות רק לעשות הדברים לשמן לקיים ציוו הבורא . ואמר ומנעו בניכם מן ההגיון ודלית הכותב בעין יעקב כתב שאין לשרש הגיון היינו חכמת הגיון שהרי הוא חכמה מפוארה גם ללימוד התורה . ואני אומר ומה בכך שהוא שייך גם לחכמת התורה כיון שעקרו מתחלה האקבע לחכמה החינוכית ראוי להתרחק ממנה על דרך עת לעשות לה' . ואני אומר ק"ו אם מפני חרשות המינין בשלו מלומר עשרת הדברות בכל יום אף שהוא מלוא רבה לזכור מעמד יד סיני בכל יום אפ"ה בטוהו מפני חרשות המינין . חכמת הגיון שמתמקד אחריו לימוד הפלסופים שמה מתמקד מדמי אל דמי לרחות כל דת האורה ק"ו שיש להתרחק מזה ומכל הקרוב לזה שימלא ושימלא דשימלא ולכן לעשות הרחקה יתירה מהפלסופים האלהות הזהיר ר"א הגדול מנעו בניכם מן ההגיון . אך כדי להשיג על החזרה שדרכיו בנייהם בלימודים אמיתיים ושלא לשנות בדרכי ההטעה שזה עקר פעולת ההגיון נהן להם עלה הגונה והשיעור בין דרכי תלמידי חכמים ומהם ישמעו אופני הלימוד בתורה ובספרות הישירות וטובות והם יורו להם הלימוד הנכון והרחיקים מן הפלסופים הנזכרת אמר מנעו מן ההגיון . ולא חקיקים מן כת המקובלים שלא יטוו בתפלתם רק פירוש המלות הזהירם ואמר וכשאתם מתפללים דעו לפני מי אתם עומדים לומר להם שלא יטוו לשון מדה וספירה רק דעו לפני מי אתם עומדים והוא מקור שממנו מקבלים כל אחד שפע והוא ישיעו לכל מדה בטובה בחסדו ובגבורתו וברחמיו אבל אתם לא תטוו רק אלו לבד ולא תדעו דבר רק לפני מי אתם עומדים . ובשביל כך שתשמרו עצמיכם מדרכים המסוכנים ותלכו בדרך בטוח בוראי חזק לחיי עוה"ב כי אין כאן שום מכשול ולא תדאגו שתקבלו חליה חיה עונש על שאין אתם מתפללים ע"פ סודות כמו שמדמים חסידיו ואומן לא כן הוא ואין כאן עונש ואדרבה תקבלו שכר על השרישה כי בשביל כך תזכו לחיי עוה"ב :

שהוא נפשו' זהו עולם המות כי אדם מיום שנברא עד יום מותו בכל יום הוא מת קצתו עד יום מותו אז פוסק מלמות ואילו העושים מהאבה במיתתן נקראים חיים כי הם טועמים בעוה"ב מתינו חיי עוה"ב בדביקות בבוראם שזה עקר חיי עוה"ב . ועי' ארז"ל יפה שעה אחת בחשונה ומע"ט בעוה"ב מכל חיי עוה"ב . והנה תלמידי ר"א הגדול ראו לזכות למדרגה הגבוהה הזאת ולכן שאלו לרבים ילמדו א"ח וזוכה בהם לחיי עוה"ב בהם דייקא בארחות הללו עצמם דייקא קודם שנגיע אל מחוז חפצנו דייקא אחר המיתה כי בעורנו מהלכים בארחות הללו בעשייתנו המטות בעוה"ב בארחות הללו עצמם נזכה לחיי עוה"ב שזוכה לעשות באבה ובדביקות שזוכה בעשיית המטות עצמם שזוהי' ארז"ל חיי עוה"ב ממש . והשם האמיתי הזה ר"א הגדול השיג הזהיר בכבוד חזרונם . במה' שנת פ' בית במעשה דהוא נר שאמר להלל גיורעי עימ שתלמדנו כל התורה כשאינו עומד על דגל א' והשיבו הלל מה דעלך אני לחברך לא תעביד א הא כל התורה כולה ופירש' חברך ריעך וריע אביך אל תעזוב זהו הק"צ וכו' ע"ש . וזהו ג"כ הבינה כאן הזהיר בכבוד חזרונם אמר כל קיום התורה והמטות שלכם לא תביטו לכבוד עצמכם לקבל פרס בעוה"ב או בעוה"ב רק עקר כיוונתכם יהי' להגדיל כבוד הק"צ ולפשות נחת רוח לפני כסא כבודו שאמר ונעשה דבריו . ואמר הזהיר וכל לשון אזהרה בל"ת הוא . אמר לא תבטי' קיום העשה שזה עקר הדביקות והאבה שכל מלוא מתדבק בקונו ושכר מלוא מלוא היינו הדביקות שהוא עקר השכר והוא עקר קיום המלוא ע"ד שכתבתי למעלה אלא אפילו הזהירות שלא לעבור על ה' לא תהי' הכוונה מיראת העונש אם נודא כי עונש ה' קשה מאד כל עבירה ועבירה לפי חומר הכוונות חייבי חלקות וחייבי מיתה בידי שמים שהוא מיתה הגשם ויש חייבי כריתות שנברחה הגשם משדשה וכל אחת לפי חומרה כך קשה הקליפה הנעשית מעבירה ההיא וכפי חומר העבירה כך תגבורת המחבל והוא המעשג לאחר מיתה והמה הנשים משחיתים הנשים א"כ אל הגשמה להשחית ולחבל ולקלע באבני הקלע בכך הקלע רחמנא יעלנו עכ"ו אין זה עקר לברוח מן העבירה מתחת היראה של העונש אבל ראוי לברוח מהעבירה מיראה שהוא מחייב שלא יופסק הדיבור שבינו לבין קונו כי פ"י העבירה הוא מתרחק מבוראו וזהו העונש האחרון והנקמה גדולה שאין למעלה הימנה וכמו"ש רבינו הגדול בהל' תשובה פ"ח הל' ה' הנקמה שאין נקמה גדולה ממנה שחברת הנפש ולא חזקה לאותן החיים וכו' . ולזה כיון ר"א הגדול באמרו הזהיר בכבוד חזרונם שכל מה שחזרו יהי' לכבוד חזר ודעו שיש לכם בהק"צ שישאר החזר קיים לעוה"ב ולא יכתח חבל של הקיסר האומץ הוא חזר הדביקות האמור לאבה את ה' ולדבקה בו :

עוד נלמד' למדנו א"ח וזוכה בהם לחיי עוה"ב . כי הנה כמה ארחות יש והמה ארחות חיים אבל יש בארחות הללו כמה מכשול' בדרך ומי שאינו יודע להזהר בנפשו הוא טפל במחמדות ובמהמדות ונהפכים לו אורחות חיים בדרכי מות והנה דורות הראשונים וראשון לכלם אברהם אבינו תחלת הברוא האמונה האמיתית ה' עי' חכמתו והסתכל בנפלאות הבורא בבריאה וכמו שאמר ד"ה ע"ה כי אראה שמך מעשה ארצותיך ירח וטובים וגו' וכמה האריך בעל חובת הלבבות בשער הבחינה ופ"י עומק בחינתם בעיני הבריאה הכירו נפלאות הבורא והאישו אבה על אהבתם ויראה גדולה מגדל רוממת הבורא אבל בדורינו יש שיעי' גדל עומקם בטבע הבריאה כחשו בבורא ומיחסים הכל אל הטבע והכל אללם בחיוב ובהכרח וכופרים בכל הניסים והנפלאות . וכמו כן דורות הראשונים החג"ים השיגו השגה גדולה בעולמות העליונים אשר בשמים ממעל והסתכלו במעשה מרכבה והוא אורח חיים אבל מאוכן מאל וארבע מגדולי התנאים נכנסו בפרדם ולא יא מהם רק אחד בשלום ולכן אפילו גדולי התנאים הרחיקו עצמם מללמוד מעשה מרכבה והנה אלה הדרכים הן הדרך להסתכל בנתיבות הבראה וחכמת הבורא בזה הוא מעשה בראשית והן הדרך בשמים להסתכל במעשה מרכבה כל אלה אורחות חיים הם להראות בדרך ישרה בהם ושומר עצמו מלנעות אלה ואנה אבל אינם בטוחים לזכות בהם לחיי עוה"ב כי יש בהם כמה סכנות וברגע אחת הם טפל בבורא עתיקתא . ולכן שאלו התלמידים

שם למדנו וכו' וזוכה בהם לחיי עוה"ב . הנה לעיל כתבתי דרך דרוש . ואמנם בדרך קצרה נלמד' שלא בשביל קבלת פרס הם מבקשים חיי עוה"ב רק לכבוד רבם אמרו זה לארבות כי קשה בעיניהם פרידתו מהם שלא יזכו שוב לקבל פניו